

động. Mỗi năm còn được bổ sung thêm 60.000 người, chưa kể hàng vạn người từ địa phương khác đến tìm việc. Chính vì vậy, trong những năm gần đây Thành phố đã khẩn trương triển khai thực hiện nhiều chương trình công tác xã hội, có thể kể ra đây một số chương trình như sau:

1. Chương trình xóa đói giảm nghèo: Đến nay thành phố đã huy động trên 20 tỷ đồng (trong đó nhân dân đóng góp chiếm 50%) để giúp cho 27.000 hộ gia đình (trong tổng số 65.000 hộ) nghèo thiếu vốn để họ làm ăn. Nhờ vậy 7.000 hộ gia đình ngoại thành cơ bản đã thoát khỏi nạn đói. Mục tiêu của Thành phố là đến năm 1995 sẽ xóa hẳn nạn đói, giảm số hộ gia đình nghèo.

2. Chương trình quốc gia về giải quyết việc làm: Trong năm 92-93 thông qua chương trình này Thành phố đã giải quyết việc làm cho trên 20.000 người. Tổng vốn huy động dành cho chương trình này đến nay khoảng 40 tỷ đồng.

3. Chương trình xây dựng nhà tình nghĩa: Trong các năm qua Thành phố đã vận động các tầng lớp nhân dân xây được 6.000 căn nhà tình nghĩa, còn khoảng 2.600 căn sẽ giải quyết từ nay đến năm 1995. Bên cạnh đó Thành phố cũng đã và đang xây nhà bán trả góp cho người nghèo, trước mắt xây 8.000 căn trong năm 94-95 để giải tỏa kênh rạch ô nhiễm và một số khu nhà lụp xụp ở nội thành.

Ngoài ra trong năm 1993 Thành phố cũng đẩy mạnh việc hình thành các loại quỹ hỗ trợ cho học sinh - sinh viên nghèo hiếu học và yểm trợ chương trình văn hóa cho dân nghèo ở vùng sâu, vùng căn cứ địa cách mạng trước đây...

Những chương trình xã hội trên đây trong năm 1994 sẽ được triển khai mạnh mẽ hơn. Thành phố coi việc thực hiện chính sách xã hội là hết sức cần thiết, phải huy động sức mạnh tổng hợp của nhà nước, các đoàn thể, các tổ chức nhân đạo trong và ngoài nước, đồng thời phát huy truyền thống tương thân, tương trợ của các tầng lớp đồng bào Thành phố. Qua đó, chắc chắn sẽ hỗ trợ, giúp đỡ những người nghèo khó vượt qua khó khăn để cùng nhau xây dựng Thành phố ngày càng văn minh hiện đại, ở đó mọi người có công ăn việc làm, giàu có, có cuộc sống văn minh và hạnh phúc.

PV: Xin chân thành cảm ơn ông đã dành cho TC.PTKT cuộc phỏng vấn này. Xin chúc ông năm mới mạnh khỏe để cùng với Lãnh đạo và nhân dân Thành phố thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ mà Thành phố đã đề ra. ♣

NGUYỄN THUẬN MINH
thực hiện

SỰ CHUYỂN HƯỚNG CỦA LIÊN HIỆP XÍ NGHIỆP TRONG CƠ CHẾ THỊ TRƯỜNG

NGUYỄN VĂN DŨNG

ĐHKT TP.HCM

Bài viết này chỉ đề cập đến một loại hình sản xuất là liên hiệp xí nghiệp (LHXN) đã và đang có sự thay đổi cả tên gọi lẫn hình thức, nội dung hoạt động sản xuất kinh doanh.

Sự chuyển tên của một số LHXN thành công ty là phù hợp với sự hoạt động của nền kinh tế hiện nay, vì đây là đòi hỏi khách khách quan và là nội dung của quá trình đổi mới căn bản khu vực kinh tế quốc doanh và quá trình tổ chức quản lý sản xuất các doanh nghiệp. Nếu còn tồn tại loại hình LHXN có thể là những đơn vị kinh tế quốc doanh then chốt với 100% vốn đầu tư của Nhà nước, được tổ chức và hoạt động theo Luật doanh nghiệp nhà nước, nhưng chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của loại hình sản xuất này trong cơ chế quản lý hiện nay cũng cần được thay đổi. Phần lớn các LHXN khác nên chuyển thành công ty kinh doanh hoạt động theo Luật công ty, và các công ty đó nếu có sự liên kết tự nguyện với nhau thì theo hình thức hiệp hội các ngành hoặc hiệp hội ngành hàng... Bởi lẽ công ty là tên giao dịch của nhiều tổ chức kinh doanh quen thuộc trên thương trường quốc tế. Trong công ty sự phát triển và đa dạng hóa các hình thức sở hữu, hình thức tổ chức và cơ chế hoạt động của nó gắn liền với sự phát triển của nền kinh tế thị trường và là sản phẩm tất yếu khách quan của nền kinh tế này. Ở phần lớn các nước tiên tiến trên thế giới, hình thức tổ chức sản xuất dưới dạng công ty có một lịch sử phát triển lâu dài, từ quy mô nhỏ đến quy mô lớn, từ công ty một sở hữu đến công ty nhiều sở hữu, từ công ty trách nhiệm vô hạn đến công ty trách nhiệm hữu hạn, từ công ty một quốc gia đến công ty đa quốc gia. Sự lựa chọn hình thức công ty nào phụ thuộc vào ý đồ kinh doanh, nhu cầu vốn và trình độ tổ chức quản lý sản xuất... Nghiên cứu sự hoạt động của các công ty nước ngoài sẽ cho chúng ta những ý kiến thiết thực trong quá trình chuyển từng bước các LHXN sang dạng công ty khác nhau với những cơ chế hoạt động thích hợp. Trước đây chúng ta thường hiểu quản lý sản xuất một cách đơn thuần chỉ bao hàm quản lý các hoạt động trong nội bộ doanh nghiệp, còn LHXN vừa quản lý sản xuất (đầu vào và đầu ra) còn kiêm thêm chức năng quản lý của ngành. Do đó trong cơ chế quản lý một doanh nghiệp có nhiều chủ sở hữu mà

có hai chức năng cả quản lý sản xuất và cả quản lý ngành thì rất khó. Vì vậy chuyển dần từng bước phần lớn các LHXN sang dạng công ty sau khi đã tổ chức sản xuất lại bảo đảm kinh doanh có lãi nhằm:

- Đẩy mạnh quá trình đa dạng hóa sở hữu, thay đổi cơ cấu sở hữu và tách biệt sở hữu với quản lý của doanh nghiệp. Hình thức công ty được hình thành thay thế LHXN là kết quả của đa dạng hóa sở hữu làm thay đổi cơ cấu sở hữu trong các doanh nghiệp và dần dần sự phát triển của các công ty có tác dụng thúc đẩy quá trình này với phạm vi và quy mô lớn hơn.

- Thúc đẩy quá trình liên doanh dưới dạng hùn vốn, góp vốn của các cơ sở, địa phương, ngành cũng như các nhà sản xuất trong nước với các nhà đầu tư nước ngoài.

- Tạo sự liên kết các công ty với nhau ở đầu vào và đầu ra của quá trình quản lý sản xuất dưới dạng hiệp hội các ngành và hiệp hội ngành hàng, từ đó tránh được sự chèn ép giữa các doanh nghiệp trên thị trường quốc tế và trong nước.

- Tách biệt được việc quản lý của các ngành và quản lý sản xuất kinh doanh.

- Tạo các yếu tố cần thiết cho kinh tế tư nhân phát triển dưới các dạng liên kết sản xuất kinh doanh từng công đoạn bán thành phẩm hoặc hùn vốn...

Sự chuyển hướng hoạt động của các LHXN sang dạng công ty là nội dung đổi mới quá trình quản lý sản xuất. Quá trình chuyển hướng này đụng chạm đến những vấn đề căn bản như quan hệ sở hữu, quan hệ quản lý và quan hệ phân phối trong các doanh nghiệp. Việc này nhiều LHXN ở TP.HCM cũng như cả nước đã triển khai mấy năm qua và cố gắng tránh các lỗi lầm hậu quả của việc đổi tên trước đây một cách hình thức. Xét trên đại bộ phận LHXN là một cấp quản lý hành chính trung gian, là cơ quan cấp trên trực tiếp của các doanh nghiệp chứ chưa phải là thực thể kinh doanh với đúng nghĩa của nó. Quá trình chuyển của các LHXN thành công ty cho thấy việc quản lý sản xuất các công ty được thuận lợi hơn nhiều so với trước. Nhưng vấn đề này cần được thẩm định hơn nữa để bảo đảm cho quá trình chuyển hướng hoạt động của các loại hình sản xuất đem lại kết quả khả quan hơn. ♣